

Verlamming van de derde hersenzenuw, n. III parese (parese van de nervus oculomotorius)

Wat is de werking van de derde hersenzenuw?

De derde hersenzenuw verzorgt de aansturing van maar liefst zeven (uitwendige en inwendige) oogspieren, namelijk:

- één spier die het bovenooglid aanstuurt,
- twee spieren die de pupil aansturen,
- vier spieren die zorgen voor de beweeglijkheid van het oog.

De derde hersenzenuw splitst zich bij de oogkas in twee aftakkingen, de bovenste en de onderste aftakking. Het kan zijn dat niet de gehele zenuw verlamd raakt, maar alleen de bovenste of de onderste aftakking.

Wat zijn de verschijnselen bij een verlamming van de derde hersenzenuw?

Wanneer de derde hersenzenuw volledig verlamd is, kan het oog niet optimaal bewegen, het bovenooglid gaat hangen en de pupil is groter. Het gevolg hiervan is dat het oog bij recht vooruit kijken meestal naar beneden en naar buiten draait.

Indien alleen de bovenste of onderste aftakking zijn aangedaan, zijn niet alle bovenstaande verschijnselen aanwezig.

Wat zijn de oorzaken van een verlamming van de derde hersenzenuw?

Een verlamming van de derde hersenzenuw is meestal verworven en zelden aangeboren. Oorzaken van een verworven derde hersenzenuw zijn vaak:

- Suikerziekte (diabetes mellitus),
- Hoge bloeddruk,
- Problemen met doorbloeding,
- Hoofdtrauma/ongeval,
- Virale infecties,
- Ruimte innemend proces,
- Een combinatie van deze factoren.

Indien nodig zult u voor verder onderzoek verwezen worden naar een neuroloog of een internist.

Soms is er geen oorzaak te achterhalen.

Wat zijn de klachten/symptomen bij een verlamming van de derde hersenzenuw?

- Hangend bovenooglid
- Scheelzien; het oog is meestal naar buiten en naar beneden gedraait,
- Dubbelbeelden, de beelden staan meestal schuin boven elkaar,
- Slechte beweeglijkheid van het oog,
- Wijde pupil.

Indien alleen de bovenste of onderste aftakking is aangedaan, zijn niet alle bovenstaande verschijnselen aanwezig.

Wat is de prognose?

Het is van belang dat de oorzaak van de verlamming van de derde hersenzenuw wordt opgespoord en indien mogelijk behandeld wordt. Afhankelijk van de oorzaak, kan er een spontaan herstel optreden. Dit herstel vindt meestal binnen zes tot negen maanden plaats. Bij een aangeboren verlamming is geen spontaan herstel te verwachten.

Welke behandeling is mogelijk?

Behandeling is nodig als u veel klachten houdt van dubbelzien, fotofobie, hangend bovenooglid of een cosmetisch storende oogstand. Een behandeling kan bestaan uit het voorschrijven van een zonnebril, prismabril, ooglidcorrectie en/of een operatie aan de oogspieren. Om spontaan herstel de gelegenheid te bieden, moet er minimaal zes tot negen maanden gewacht worden voordat een eventuele oogspieroperatie kan plaatsvinden.

Wilt u meer informatie of heeft u vragen?

Neem dan contact op met uw behandeld orthoptist.